

**FIZIKA O'QITISHDA YANGI PEDAGOGIK
TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING O'ZIGA XOS
JIHATLARI**

¹Rajabov.D. ² Muxammedova.H.

*¹Urganch Davlat Pedagogika Insituti "Fizika va Astronomiya"
kafedrası o'qituvchisi*

*²Urganch Davlat Pedagogika Insituti "Fizika va Astronomiya"
yo'nalishi 3-kurs talabasi*

Annotatsiya: *Mazkur maqolada fizika fanini o'qitish jarayonida yangi pedagogik texnologiyalardan foydalanishning nazariy va amaliy jihatlari yoritiladi. Ta'lim jarayonida innovatsion yondashuvlarning qo'llanilishi o'quvchilarning ilmiy dunyoqarashini shakllantirish, mantiqiy va tanqidiy fikrlashini rivojlantirish hamda fan bo'yicha bilimlarni chuqur va barqaror egallashiga xizmat qilishi asoslab beriladi. Shuningdek, zamonaviy pedagogik texnologiyalarning fizika darslarida qo'llanishi o'qituvchi va o'quvchi faoliyati samaradorligini oshirish, o'quv jarayonini interaktiv va motivatsion jihatdan boyitish imkonini berishi tahlil qilinadi. Maqolada yangi pedagogik texnologiyalarning o'ziga xos jihatlari, ularning ta'lim sifati va natijadorligiga ta'siri hamda fizika fanining murakkab tushunchalarini o'zlashtirishdagi ahamiyati ilmiy-pedagogik nuqtai nazardan ochib beriladi.*

Kalit so'zlar: *fizika ta'limi, pedagogik texnologiyalar, innovatsion yondashuv, ta'lim samaradorligi, interaktiv metodlar, kompetensiyaviy yondashuv, zamonaviy dars.*

Kirish:

Bugungi kunda ta'lim tizimini modernizatsiya qilish va uni xalqaro talablarga moslashtirish jarayonida fanlarni o'qitishda yangi pedagogik texnologiyalardan foydalanish dolzarb masalalardan biri hisoblanadi. Ayniqsa,

fizika fanini o'qitishda mazkur texnologiyalarning ahamiyati alohida bo'lib, chunki fizika tabiiy fan sifatida murakkab qonuniyatlar, abstrakt tushunchalar va tajribaviy jarayonlarni o'z ichiga oladi. An'anaviy o'qitish usullari har doim ham o'quvchilarning faolligini ta'minlay olmasligi, bilimlarni amaliyot bilan bog'lashda yetarli samaradorlik bermasligi mumkin. Shu sababli fizika ta'limida yangi pedagogik texnologiyalarni joriy etish ta'lim sifatini oshirishning muhim omillaridan biri sifatida namoyon bo'lmoqda. Yangi pedagogik texnologiyalar o'quv jarayonini o'quvchi shaxsiga yo'naltirish, mustaqil fikrlashni rivojlantirish va bilimlarni ong'li ravishda o'zlashtirishga qaratilganligi bilan ajralib turadi. Fizika darslarida bunday yondashuvlar orqali o'quvchilarda nafaqat nazariy bilimlar, balki tajriba o'tkazish, kuzatish, tahlil qilish va xulosa chiqarish ko'nikmalari ham shakllanadi. Bu esa o'quvchilarning fanlarga bo'lgan qiziqishini oshirib, ularning kelajak kasbiy faoliyatiga puxta zamin yaratadi.

Shu nuqtai nazardan, fizika o'qitishda yangi pedagogik texnologiyalardan foydalanishning o'ziga xos jihatlarini aniqlash, ularning ta'lim jarayonidagi imkoniyatlari va samaradorligini ilmiy asosda tahlil qilish muhim ahamiyat kasb etadi. Mazkur maqola aynan shu masalalarga bag'ishlanib, zamonaviy ta'lim talablariga mos fizika darslarini tashkil etishda innovatsion yondashuvlarning tutgan o'rnini ochib berishga qaratilgan. Zamonaviy ta'lim sharoitida fizika fanini o'qitishning dolzarbligi. Bugungi kunda ta'lim tizimida amalga oshirilayotgan islohotlar, fan va texnikaning jadal rivojlanishi, axborot texnologiyalarining keng joriy etilishi fizika fanini o'qitishga bo'lgan yondashuvlarni tubdan o'zgartirishni taqozo etmoqda. Fizika tabiiy fanlar orasida muhim o'rin egallab, o'quvchilarda ilmiy dunyoqarashni shakllantirish, texnik tafakkurni rivojlantirish hamda kundalik hayotda sodir bo'layotgan hodisalarni ilmiy asosda tushunishga xizmat qiladi. Shu bois fizika ta'limi faqatgina nazariy bilim berish bilan cheklanmasdan, o'quvchilarning mustaqil fikrlash, muammo yechish va amaliy ko'nikmalarini rivojlantirishga yo'naltirilishi lozim. An'anaviy o'qitish usullari bugungi o'quvchilarning ehtiyojlarini to'liq qondira olmayapti, chunki zamonaviy o'quvchi faol, izlanuvchan va interaktiv muhitni talab qiladi. Shu nuqtayi nazardan, yangi

pedagogik texnologiyalarni fizika ta'limiga joriy etish ta'lim sifatini oshirishning muhim omillaridan biri hisoblanadi. Bu texnologiyalar o'qituvchi va o'quvchi o'rtasidagi hamkorlikni kuchaytirib, ta'lim jarayonini yanada samarali va qiziqarli tashkil etishga imkon yaratadi.

Fizika darslarida yangi pedagogik texnologiyalarning o'rni va ahamiyati. Yangi pedagogik texnologiyalar fizika darslarida o'quvchilarning bilimlarni faol o'zlashtirishini ta'minlashga xizmat qiladi. Bunday texnologiyalar dars jarayonida o'quvchini markazga qo'yib, uni ta'lim subyekti sifatida shakllantiradi. Natijada o'quvchi tayyor bilimlarni qabul qiluvchi emas, balki bilimlarni mustaqil izlab topuvchi va tahlil qiluvchi shaxsga aylanadi. Fizika fanining murakkab tushuncha va qonuniyatlarini o'zlashtirishda yangi pedagogik texnologiyalar katta ahamiyat kasb etadi, chunki ular mavzuni vizual, interaktiv va hayotiy misollar asosida tushuntirish imkonini beradi. Yangi pedagogik texnologiyalar asosida tashkil etilgan darslarda o'quvchilarning qiziqishi ortadi, ularning darsga bo'lgan munosabati ijobiy tomonga o'zgaradi. Fizik jarayonlarni modellashtirish, tajribalarni virtual muhitda kuzatish, muammoli vaziyatlarni hal etish orqali o'quvchilarda chuqur bilim va barqaror ko'nikmalar shakllanadi. Shu bilan birga, bunday texnologiyalar o'qituvchining ijodiy faoliyatini kengaytirib, darsni rejalashtirish va tashkil etishda yangicha yondashuvlarni qo'llashga undaydi. Yangi pedagogik texnologiyalar asosida fizika ta'limi samaradorligini oshirish imkoniyatlari. Yangi pedagogik texnologiyalar fizika ta'limi samaradorligini oshirishda muhim imkoniyatlarni yaratadi. Ular yordamida o'quvchilarning bilim darajasini oshirish, mavzularni chuqurroq anglash va amaliy faoliyatga yo'naltirish mumkin

Fizika darslarida zamonaviy texnologiyalardan foydalanish o'quvchilarning mantiqiy tafakkurini rivojlantiradi, ilmiy xulosalar chiqarish va tajriba natijalarini tahlil qilish ko'nikmalarini mustahkamlaydi. Bundan tashqari, yangi pedagogic texnologiyalar o'quvchilarning individual xususiyatlarini hisobga olgan holda ta'limni tashkil etish imkonini beradi. Bu esa har bir o'quvchining o'z qobiliyatiga mos ravishda rivojlanishiga sharoit yaratadi. Fizika fanini o'qitishda

bunday yondashuv kelajakda raqobatbardosh, bilimli va innovatsion fikrlovchi kadrlarni tayyorlashga xizmat qiladi. Shunday qilib, yangi edagogic texnologiyalar fizika ta'limining sifatini oshirish, o'quvchilarning bilim va malakalarini mustahkamlashda muhim ahamiyat kasb etadi.

Xulosa.

Fizika fanini o'qitishda yangi edagogic texnologiyalardan foydalanish ta'lim jarayonining mazmuni va sifatini tubdan yaxshilash imkonini beradi. Zamonaviy yondashuvlar asosida tashkil etilgan darslar o'quvchilarning faolligini oshiradi, ularni mustaqil fikrlashga, muammolarni tahlil qilishga va ilmiy xulosalar chiqarishga yo'naltiradi. Yangi pedagogik texnologiyalar fizika fanining murakkab va edagogi tushunchalarini osonroq anglashga yordam berib, nazariya va amaliyot o'rtasidagi uzviy bog'liqlikni ta'minlaydi. Bunda o'qituvchi faqat bilim beruvchi emas, balki o'quv jarayonini boshqaruvchi va yo'naltiruvchi sifatida namoyon bo'ladi.

Shuningdek, innovatsion texnologiyalarning qo'llanilishi o'quvchilarda fanlarga bo'lgan qiziqishni kuchaytirib, ularning bilimlarni ongli va barqaror o'zlashtirishiga xizmat qiladi. Bu jarayon ta'limning kompetensiyaviy yondashuv asosida tashkil etilishiga, o'quvchilarning kelajakdagi kasbiy faoliyatiga zarur bo'lgan bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantirishga zamin yaratadi. Xulosa qilib aytganda, fizika o'qitishda yangi edagogic texnologiyalardan samarali foydalanish ta'lim samaradorligini oshirishning muhim sharti bo'lib, zamonaviy ta'lim tizimi oldida turgan dolzarb vazifalarni hal etishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Azizxo'jayeva N.N. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. — Toshkent: O'qituvchi, 2018.
2. Yo'ldoshev J.G., Usmonov S.A. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar. — Toshkent: Fan va texnologiya, 2019.
3. Sayidahmedov N.S. Yangi pedagogik texnologiyalar nazariyasi va amaliyoti. — Toshkent: TDPU nashriyoti, 2020.
4. Abduqodirov A.A., Pardaev A.M. Fizika o'qitish metodikasi. — Toshkent: O'zbekiston, 2017.
5. Klarin M.V. Innovatsion ta'lim texnologiyalari. — Moskva: Pedagogika, 2016.